

Tusagassiorfinnut Nalunaarut Pressemeddelelse

16.12.21

Suliffeqarfiit Illersuisoqarfiusut: Oqaaseq Illersuisoq; isummap imarisaa eqqunngilaq paatsiveerussaataallunilu

Suliffeqarfiit Illersuisoqarfiusut MIO, Tilioq aamma Ajaappiaq isumaqatigiilutik nalunaarput, oqaaseq "illersuisoq" inatsisini paatsuugassaannngitsumik atorneqanngilaq tamannalu innuttaasunut saaffiginnittunut paatsuunganarlunilu pakatsinarpoq.

Oqaaseq illersuisoq eqqartuussivimmi illersuisup isumaatut paasineqarsinnaavoq, imaluunniit innuttaasut ataasiakkaat illersuisuattut. Inatsisiliat danskisut allassimasut misissuataaraanni taaguutitut oqaasertaliussatut qulequtaatigut siunertaatigullu allassimavoq "oqaaseqartartoq" (talsmand), inatsisilianilu kalaallisut naqinneqarsimasuni oqaaseq "illersuisoq" atorneqarsimalluni. Aamma ilanngullugu oqaatigineqassaaq, Inatsisartut inatsisiliaanni Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaani allassimammat, meeqqat pisinnaatitaaffigigaat illersuisoqarsinnaallutik, soorlulusooq aamma tamanna Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni allassimasoq. Kalaallisuuani allaqqavoq Illersuisut, qallunaatuanilu allassimalluni "bisiddere":

"Oqaaseq illersuisoq inatsisiliani qitiusuni atorneqanngilaq, naak Illersuisut assigiinngitsut inatsisiliat pineqartut aallaavigalugit sulisut, tamannalu eqqunngitsuvoq. Tamanna tunngavigalugu paasinarsivoq suna pillugu innuttaasut paatsuungasarnersut suliffeqarfinnut illersuisartunut saaffiginnikkaangamik."

Kalaallisut taaguutaata allanngortinnissaa tunngaveqarpoq ullumikkut kalaallisut taaguutaa ukiuni kingullerni suliffeqarfinnut illersuisartunut ulluinnarni unamminartorpassuarnik pilersitsisimammat, siunnersuisartutut attaviitsutullu inissisimasussaagaluarlutik. Suliffeqarfiit illersuisut pingasuusut innuttaasunik amerlaqisunit saaffigineqartuaannarput inunntut ataasiakkaanut tunngasunut, tassanerpiarlu tunngaviummik paatsuunganeq pinngortarsimavoq, suliffeqarfiup illersuisoqarfiup siunertaa paatsoorneqarneratigut illersuisunut aqqeqqusatik neriuterpassuarnik pilersitsisarput,

tamannalu ajoraluartumik illersuisut inatsisitigut tunngavissaqartinnigilaat, inunnut ataasiakkaanut tunngasutigut suliaqaqqusaannginnamik.

Tamannarpiaq pissutigalugu suliffeqarfiit illersuisoqarfiusut piffissarujussuaq atorlugu innuttaasunut nassuiaateqarniarsarisarput, suna pisinnaatitaaffiginerlugu aamma suna pisinnaatitaaffiginagu, tamannalu paatsuunganermik pakatsisinneqarnermillu kinguneqartarpoq, tamannalu tunngavigalugu inatsisit allannguuteqartariaqartut kissaatigineqarpoq:

”Tamanna pissutigalugu MIO, Tilioq aamma Ajaappiaq kissaatigivaat oqaaseq illersuisoq inatsisit akimorlugit imatut ataasiusut ateqartinneqalissasut: *oqaaseqartartoq*”, Illersuisut kajumissaaripput.

Talsmandsinstitutioner: Illersuisoq er misvisende og skaber forvirring

Talsmandsinstitutionerne MIO, Tilioq og Ajaappiaq melder at ordet ”illersuisoq” ikke bruges entydigt i lovgivningen og at dette skaber forvirring og skuffelse blandt borgere der henvender sig til dem.

Ordet illersuisoq kan i sig selv forstås som bisidder, eller som en der kan gå ind og beskytte individuelle borgere. I de danske versioner af talsmandslovgivningerne står der ”talsmand” i titlerne og formålsbeskrivelserne, mens der i de grønlandske versioner står ”illersuisoq”. I samme drag kan nævnes, at der i Inatsisartutlov om støtte til børn, står at børn har ret til illersuisut (bisiddere), lige så vel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. I den grønlandske version står der illersuisut, mens der i den danske version står bisiddere:

”Ordet illersuisoq bruges derfor ikke entydigt i kernelovgivningerne som talsmændene arbejder ud fra og er misvisende. Dette skaber forståeligt forvirring blandt de borgere der henvender sig til talsmandsinstitutionerne”.

Begrundelsen for ønsket om ændringen er at den grønlandske betegnelse de sidste mange år skaber store udfordringer for talsmandsinstitutionernes daglige virke som rådgivende og uafhængig instans. Alle tre talsmandsinstitutioner får mange borgerhenvendelser om personsager, hvor der er en grundlæggende misforståelse af formålet med talsmandsinstitutionen og som skaber forventninger som talsmændene ikke har hjemmel til at løfte, da der ikke kan gås ind i enkelte sager.

Meeqqat tamarmik naleqarput

Alle børn er værdifulde

All children are valuable

Talsmandsinstitutionerne bruger derfor meget tid på at forklare borgere, hvad man kan og ikke kan, hvilket skaber forvirring og skuffelse blandt mange borgere og ønsker en ændring i lovgivningerne:

”Derfor foreslår MIO, Tilioq og Ajaappiaq at betegnelsen talsmand på tværs af lovgivningerne ændres til at hedde *oqaaseqartartog*”, opfordrer talsmændene.

Asannittumik inuulluaqqusillunga

Med Kærlig hilsen

Aviâja Egede Lyng

Meeqqat Illersuisuat

Børnetalsmand

Avi@mio.gl

Tlf.: 531274

Asannittumik inuulluaqqusillunga

Aviâja Egede Lyng

Meeqqat Illersuisuat

Børnetalsmand

Avi@mio.gl

Tlf.: 531274

Meeqqat tamarmik naleqarput

Alle børn er værdifulde

All children are valuable